

národní
úložiště
šedé
literatury

Ostravská výstava na téma práce ve výtvarném umění ukazuje řadu kontrastů

Galerie výtvarného umění v Ostravě
2020

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-454017>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 02.02.2023

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní [nusl.cz](http://www.nusl.cz) .

Tisková zpráva

Ostrava, 15. 9. 2020

OSTRAVSKÁ VÝSTAVA NA TÉMA PRÁCE VE VÝTVARNÉM UMĚNÍ UKAZUJE ŘADU KONTRASTŮ
Výstava *Dělník je smrtelný, práce je živá*, kterou připravila Renata Skřebská, kurátorka Galerie výtvarného umění v Ostravě (GVUO), představuje dosud nezpracované téma práce ve výtvarném umění od počátku 20. století do současnosti. Zastoupení jsou nejen autoři již etablovaní, jako například Jan Zrzavý, Otto Gutfreund, Bohumil Kubišta, Adriena Šimotová nebo Stanislav Kolíbal, ale i střední a nejmladší generace, například Zbyněk Sedlecký (1976), Václav Buchtelík (1990) či Filip Nádvorník (1995). Výstava bude zahájena v úterý 22. září v 17 hodin. V ostravském Domě umění bude k vidění do 3. ledna příštího roku.

Galerie výtvarného umění v Ostravě patří mezi kulturní instituce, ve kterých návštěvníci v září a v říjnu nemusí platit vstupné. Program Moravskoslezského kraje VSTUPY ZDARMA má posílit cestovní ruch a podpořit místní podnikatele. Také věřím, že se díky němu zvýší zájem o zajímavá místa v našem regionu. Vstupné se neplatí ani například na hradech Sovinec a Hukvaldy, na zámcích v Kravařích nebo Bruntále. Do programu je zapojeno skoro 60 atraktivit a kulturních zařízení, jejich přehled je k dispozici na webu VSTUPYZDARMA, uvedl náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje pro kulturu a památkovou péči Lukáš Curylo, který nad výstavou převzal záštitu.

Tematické výstavy byly převážně věnovány krajině, žánru, portrétu, lidským činnostem, životnímu údělu a mezním situacím od narození až po smrt. Téma práce prostupuje řadu námětů a téměř všechna umělecká období a styly, přesto se na jeho uchopení a zhodnocení z hlediska umělecké kritiky stále čeká, vysvětluje Renata Skřebská, kurátorka GVUO, a dodává, že výstava není adorací jednoho období, ale ukazuje, jak se téma práce proměňovalo v závislosti na společenských a politických podmínkách. Vedle sebe tak uvidíte kontrasty, které vzbuzují úsměv až strach, ale také přirozenou úctu. Jedinečná Krajina s doly (1950) z cyklu Kruté země od André Fougerona, jež výstavu otevírá, je instalována vedle díla Jaromíra Schoře Před první směnou (1950), které je poplatné své době a téma práce vlastně degraduje. Oběma dílům je věnován stejný prostor, abychom byli objektivní a vyvolaný účinek byl co největší, doplňuje Skřebská.

O VÝSTAVĚ

Název výstavy je inspirován básní Josefa Wolkera Balada o očích topičových ze sbírky *Těžká hodina*. Rozsáhlá expozice ve 3 sálech Domu umění je rozdělena do 8 sekcí (práce, profese, továrna, architektonická plastika, fotografie, půda, žena, krajina) a představuje tvorbu více než stovky umělců z celé České republiky, včetně belgického Constantina Meuniera, který byl velkou inspirací pro české umělce, například Josefa Mařatku, Jana Štursu nebo Josefa Kubička, a francouzského, levicově orientovaného André Fougerona, jehož tvorba z 50. let 20. století s brutální precizností zachycuje dramatickosti hornické profese oproti euforicky rozjásaným dělníkům politického diktátu 50. let u nás. Na výstavě je zastoupeno také mnoho autorů, kteří na své docenění teprve čekají. Týká se to například fotografů Františka Krasla, Rudolfa Jandy a Gustava Aulehly. *Ve své době to byli dokumentární fotografové, teprve dnes se jejich práce s neobyčejnou atmosférou posouvá do umělecké roviny. Za perličku výstavy považuji fotografické album Lidská práce v železárnách z roku 1938 a cyklus fotografií Viktora Máchy, jenž jako jeden z prvních dokumentoval pomalu mizející svět továren a hutí,* říká Skřebská.

Prezentováno je přes sto padesát uměleckých děl od počátku 20. století až do současnosti. Vystaveny jsou malby, kresby, plastiky, fotografie a 10 krátkometrážních dokumentárních filmů na téma provozu a práce, které poběží v časové smyčce po celou otevírací dobu. Na výstavě budou rovněž k vidění modely architektonických plastik, například reliéf Josefa Kubička pro budovu Ředitelství Báňské a hutní společnosti v Ostravě z let 1928–1929. Jeho reálnou podobu si můžete prohlédnout v Ostravě i v publikaci *Oslava všedního dne. Architektonická plastika s atributy práce, obchodu a peněžnictví*, kterou jako výsledek čtyřletého výzkumu vydává Národní památkový ústav, ÚOP v Ostravě, včetně interaktivní online mapy. Umělecká díla pocházejí ze sbírky GVUO, od autorů a z jednadvaceti českých institucí. Výstava volně navazuje na projekt *Černá země? Mýtus a realita* z roku 2018, který zhodnotil výtvarnou a uměleckou scénu Ostravy a regionu a představil ji v neznámých souvislostech.

GVUO

PŘÍBĚH ZNOVUNALEZENÉHO DÍLA

Podobné výstavy pomáhají s dohledáváním neznámých uměleckých děl. V tomto případě se podařilo nalézt *Haldy – Opučárky* Valentina Držkovice z roku 1929. *Malba, která se dnes nachází ve sbírce České spořitelny a. s., byla naposledy vystavena v roce 1948 v rámci autorových šedesátých narozenin. Od té doby byla považována za neznámou. Tyto objevy dělají práci kurátora smysluplnou, uzavírá Skřebská.*

DOPROVODNÉ PROGRAMY

K výstavě vychází reprezentativní doprovodná publikace, kterou připravila kurátorka Renata Skřebská. Zakoupit ji můžete od 23. září na pokladně Domu umění, nebo na e-shopu GVUO.

Výstavu doprovázejí také edukační programy pro školy, které je možné rezervovat na webu v sekci [Doprovodné programy – Pro školy](#). Cena je 30 korun za žáka a pedagogický doprovod má vstup volný. Komentované prohlídky s Renatou Skřebskou, Gabrielou Pelikánovou, nebo Jaroslavem Michnou se uskuteční v úterý, nebo čtvrtky 8., 15., 20., 27. října, 12., 19., 24. listopadu, 1., 17., 29. prosince v 16.30 hodin a v soboty 3. října, 7. listopadu, 12. prosince a 2. ledna v 15 hodin. Nutná je rezervace na webu v sekci [Doprovodné programy – Pro veřejnost](#). Komentovaná prohlídka je v ceně vstupenky na výstavu.

PRAKTICKÉ INFORMACE

Záštitu nad výstavou převzal první náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Lukáš Curylo. Projekt se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

Dům umění, GVUO je otevřen úterý až neděle od 10 do 18 hodin.

Vstupné na výstavu činí 100 korun plné a 50 korun zlevněné. Až do 31. října je však pro veřejnost vstup volný. Pro seniory nad 65 let a v neděli je vstup volný po celou dobu výstavy. Vzhledem k vývoji epidemiologické situace může dojít k různým změnám, sledujte prosím aktuální informace na našich webových stránkách www.gvuo.cz, nebo na sociálních sítích GVUO.

Kontakt pro média: Jana Maláček Šrubařová, 731 691 563, srubarova@gvuo.cz

Dělník je smrtelný, práce je živá

23. 9. 2020 – 3. 1. 2021

Kurátor: Renata Skřebská

Konzultant pro současné umění: Jan Kudrna

Konzultant pro architektonické řešení: Miloš Matěj

Grafický designér: Katarína Jamříšková

Výstavní sekce:

- 1) Personifikace práce – symbol – propaganda
- 2) Profese – maskulinum práce – archetyp – mytický hrdina – hrdina práce
- 3) Svět sám pro sebe – továrna – provoz – stavba
- 4) Panorama krajiny a města – haldy – důlní lanovky – komíny – těžní věže – přehrady
- 5) V potu tváře – půda – rozsévač – sekáč – družstevník
- 6) Ženský úděl – domácnost – zemědělství – kancelář
- 7) Architektonická plastika
- 8) Fotografie – každodennost – fascinující genius loci – pád katedrál

Hlavní mediální partner: Česká televize

Mediální partneři: ART ANTIQUES, ARTALK, Artikl, A2, A2larm, Český rozhlas Ostrava, deník, dějiny a současnost, DNES, Flash Art, LIDOVÉ NOVINY, ostravan.cz, polar, program, RADIOHOUSE

Partneři: Moravskoslezský kraj, Ministerstvo kultury ČR, Rada galerií ČR, Národní památkový ústav, Úslezké zemské muzeum, Dopravní podnik Ostrava, EPONA, NEWTON Media, RENGL, RAILREKLAM, SeePOINT, Tiskárna Helbich

Autoři zastoupení na výstavě:

Gustav Aulehla, Břetislav Bartoš, Theodor Bechník, Břetislav Benda, Oldřich Blažíček, Svatošlav Böhm, Cyril Bouda, Vladimír Boudník, Karel Brabec, Josef Brož, Alois Bučánek, Václav Buchtelík, Alena Čermáková, Valentin Držkovic, Ferdiš Duša, Karel Dvořák, Nikolaj Fed'kovič, Bedřich Feigl, Emil Filla, André Fougeron, Vladislav Gajda, Paul Gebauer, František Gross, Otto Gutfreund, Eduard Halberštát, Stanislav Hanzík, Karel Hofman, Dagmar Hochová, Karel Holan, Oto Holas, Miloslav Holý, Jaroslav Horejc, Jaroslav Hruška, František Hudeček, Antonín Ivanský, Rudolf Janda, Stanislav Ježek, Miloš Jiránek, Václav Jirásek, Jiří John, Bohumil Kafka, Jaroslav Kapec, Valerián Karoušek, Sabina Knetlová, Viktor Kolář, Stanislav Kolíbal, Bohdan Kopecký, Jaroslav Kotas, Pravoslav Kotík, Karel Kotrba, Jaroslav Král, František Krasl, Rudolf Kremlička, Jaroslav Krepčík, Helmut Krommer, Josef Kubíček, Bohumil Kubišta, Jan Lauda, Jindřich Lenhart, Karel Lenhart, Josef Liesler, Stanislav Lolek, Viktor Mácha, Josef Mařatka, Bohumír Matal, Constantin Meunier, Raimund Mosler, Josef Multrus, Jiří Načeradský, Filip Nádvorník, František Nedvěd, Josef Odrážka, Antonín Pelc, František Podešva, Karel Pokorný, Miloš Polášek, Roman Polášek, Václav Rabas, Bohuslav Reynek, Michael Rittstein, Karel Říhovský, Helena Salichová, Vojtěch Sedláček, Zbyněk Sedlecký, Otakar Schindler, Jaromír Schoř, Vladimír Silovský, Martin Sladký, Antonín Slavíček, Jan Smetana, Karel Souček, Vojtěch Šucharda, Petr Szyroki, Ladislav Šaloun, Adriena Šimotová, Pavel Šmíd, Václav Špála, Jindřich Štreit, Max Švabinský, Josef Treichel, Drahomír Tůma, Franta Úprka, Joža Úprka, Jan Václavík, Jitka a Květa Válový, Jindřich Wielgus, Vilém Wünsche, Adolf Zábranský, Alois Zapletal, Miloš Zet, Ladislav Zívř, Jan Zrzavý

Zapůjčitelé:

Archiv města Ostravy, Alšova jihočeská galerie, Česká spořitelna a. s., Galerie hlavního města Prahy, Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, Galerie Středočeského kraje v Kutné Hoře, Galerie umění Karlovy Vary, Galerie výtvarného umění v Chebu, Moravská galerie v Brně, Muzeum umění Olomouc, Národní galerie Praha, Národní památkový ústav, územní památková správa v Kroměříži, kasteláni státního zámku Hradec nad Moravicí a Důl Michal v Ostravě, Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě, Oblastní galerie Liberec, Ostravské muzeum, Sběrka Roberta Runtáka, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, Slezské zemské muzeum, Východočeská galerie v Pardubicích, Západočeská galerie v Plzni a autoři.

V rámci výstavy jsou použity filmové materiály, které poskytly Národní archiv; Zemský archiv v Opavě – Archiv Vítkovice a.s.

Galerie výtvarného umění v Ostravě je příspěvkovou organizací Moravskoslezského kraje, jedná se o největší sbírkotvornou galerii v kraji. Sběrky GVUO obsahují přes 23 000 uměleckých předmětů. Výstavní prostory GVUO najdete v Domě umění, památkově chráněné budově z roku 1926, která patří mezi skvosty ostravské architektury. Kvalita sbírek řadí GVUO mezi 5 nejvýznamnějších sbírkotvorných institucí v České republice. Více informací na www.gvuo.cz

GVUO